

Predkladacia správa

Súhrnná výročná správa Slovenskej republiky za rok 2021 sa predkladá na základe zákona č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, pričom ide o nelegislatívny materiál, ktorý svojím obsahom faktograficky a vecne dokumentuje vývoj a stav najdôležitejších parametrov verejných financií a ich zložiek podľa subjektov.

Správa za rok 2021 je v poradí 11. súhrnnou výročnou správou, ktorá podáva informácie o stave a vývoji verejných financií na základe troch prelínajúcich sa zákonných noriem:

- zákon č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov pokiaľ ide o vymedzenie jej obsahu a termínov spracovania a predloženia vláde a Národnej rade SR (§ 29a);
- zákon č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov, ktorý pre účtovné jednotky verejnej správy, ktorými sú kapitoly štátneho rozpočtu, obce a vyššie územné celky, ustanovuje povinnosť zostaviť konsolidovanú účtovnú závierku, pre Ministerstvo financií SR povinnosť zostaviť konsolidovanú účtovnú závierku ústrednej správy a súhrnnú účtovnú závierku verejnej správy (§ 22a);
- ústavný zákon č. 493/2011 Z. z. o rozpočtovej zodpovednosti, ktorý okrem údajov podľa zákona o rozpočtových pravidlách verejnej správy ustanovuje aj ďalšie údaje, ktoré má súhrnná výročná správa obsahovať (čl. 9 ods. 5).

Od roku 2012 sa prezentujú okrem salda a dlhu verejnej správy v metodike ESA aj ďalšie dôležité veličiny ako sú jednorazové vplyvy, štrukturálne saldo, čisté bohatstvo, čistý dlh, podmienené pasíva a podmienené aktíva, súhrnná účtovná závierka, hospodárenie podnikov štátnej správy. Cieľom vytvorenia samostatného dokumentu v podobe Súhrnnej výročnej správy bolo oddeliť prísne rozpočtový pohľad na hotovostný schodok štátneho rozpočtu či celej verejnej správy od účtovného zobrazenia finančnej pozície (v podobe súhrnnej účtovnej závierky) verejnej správy, a oddeliť hodnotenie dosiahnutej skutočnosti od rozpočtového plánu za príslušný rok.

Súhrnná výročná správa sa každoročne zostavuje v období druhého kola notifikácie (október) výsledkov hospodárenia verejnej správy za predchádzajúci rok. V danom čase dochádza k spresňovaniu údajov na základe auditovaných účtovných závierok veľkej časti subjektov verejnej správy ako aj na základe pravidelných či benčmarkových revízií podľa metodiky ESA.

Aj z tohto dôvodu sa Súhrnná výročná správa vo svojom porovnávaní orientuje primárne na medziročný vývoj skutočností, pričom odpočet hospodárenia oproti plánovanému rozpočtu je ponechaný na Štátny záverečný účet SR (zostavovaný v prvej polovici roka).

Rok 2021 podobne ako 2020 bol pre občanov Slovenskej republiky ekonomicky aj spoločensky náročný. Pandémia COVID-19 pokračovala vo svojom negatívnom vplyve na ekonomickú aktivitu, hospodárstvo cestovanie a plnohodnotné poskytovanie verejných služieb. Vláda prijímala ďalšie opatrenia s cieľom znížiť šírenie vírusu a tlmieť negatívne vplyvy prenášajúce sa na občanov, zamestnanosť a životnú úroveň. Tak ako mnohé iné krajiny, sa ani Slovensko nevyhlo ďalším dvom vlnám rastúceho počtu nakazených koronavírusom a opakovaným dočasným sprísňovaním opatrení. Napriek všetkým negatívam, HDP Slovenska za rok 2021 zaznamenalo po roku 2020 opäť rast, a to na úrovni 3,0 %. V roku 2020 pritom Slovenská ekonomika stratila 4,4 % svojej hodnoty. Výber daní bol nad očakávania schváleného rozpočtu, dokonca na historickú úroveň poklesla aj daňová medzera a výnos dane z pridanej hodnoty dosiahol najvyššiu mieru efektivity. Miera nezamestnanosti sa udržala pod hranicu 7 %, obdobne ako v roku 2020. V roku 2021 sa viac ako zdvojnásobili verejné výdavky na boj s pandémiou, čo prinieslo svoje úspechy.

Vo svetle udalostí roku 2022 (vojna na Ukrajine, energetická kríza a z toho extrémne rastúca inflácia počas roka 2022 s výhľadom kulminácie v roku 2023) je možné očakávať, že Slovenskú republiku čakajú opäť náročné roky. Riešenia týchto negatívnych dopadov sa v súčasnosti hľadajú nielen na národnej úrovni, ale aj na úrovni Európskej únie.

Predloženú Súhrnnú výročnú správu Slovenskej republiky za rok 2021 sa nepožaduje predkladať na medzirezortné pripomienkové konanie, v súlade s čl. 10 ods. 7 smernice na prípravu a predkladanie materiálov na rokovanie vlády SR. Správa nemá negatívny finančný vplyv na štátny rozpočet, rozpočty obcí, rozpočty vyšších územných celkov ani na rozpočty ostatných subjektov verejnej správy, rovnako nemá vplyv na životné prostredie, negatívne ekonomické vplyvy na podnikateľské prostredie, vplyvy na zamestnanosť ani na tvorbu pracovných miest a na informatizáciu spoločnosti.

Neobsahuje skutočnosti, ktoré sú predmetom utajenia podľa zákona č. 215/2004 Z. z. o ochrane utajovaných skutočností a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a Nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 216/2004 Z. z., ktorým sa ustanovujú oblasti utajovaných skutočností. Je možné ju sprístupniť podľa zákona č. 211/2000 Z. z. o slobodnom prístupe k informáciám a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.